

Minimum VerwerkingsStandaard (MVS) voor baggerspecie

**Handreiking voor vastlegging in vergunningen Wet
milieubeheer**

29 juli 2004

1 Inleiding

De MVS voor baggerspecie houdt in dat baggerspecie met een zandgehalte groter dan of gelijk aan 60% in beginsel verwerkt dient te worden en derhalve niet mag worden gestort. Stort van baggerspecie met een zandgehalte groter dan of gelijk aan 60% is alleen toegestaan als aangetoond is dat bij gebruik van een eenvoudige zandscheidings-techniek geen product kan of mag worden afgescheiden dat onder de criteria van het Bouwstoffenbesluit kan worden toegepast. De MVS dient te worden vastgelegd in de vergunningen op grond van de Wet milieubeheer (Wm) voor de (baggerspecie)stortplaatsen.

In deze handreiking wordt beschreven op welke wijze de MVS en de bijbehorende uitzonderingen in de Wm vergunningen voor de stortplaatsen dienen te worden vastgelegd. Om voor stort in aanmerking te komen moet de ontdoener onder de MVS onderzoeksgegevens overleggen waaruit blijkt dat het zandgehalte (= korrelgroottefractie 63-2000 μm zoals bepaald volgens NEN 5753) van de baggerspecie kleiner is dan 60% of dat sprake is van een uitzonderingssituatie.

2 Beoordeling of zandgehalte kleiner is dan 60%

In de vergunningen van de stortplaatsen voor baggerspecie dient te worden vastgelegd welke bemonsteringsstrategieën toegestaan worden om het zandgehalte in de baggerspecie te bepalen. Voor de bemonstering van de in-situ waterbodem dient te worden verwezen naar de bestaande protocollen voor het in-situ waterbodemonderzoek. Door naar bestaande protocollen te verwijzen wordt voorkomen dat een ontdoener van baggerspecie, die via een in-situ onderzoek heeft vastgesteld dat de baggerspecie niet kan worden verspreid of tot een bouwstof verwerkt, opnieuw een (in-situ) onderzoek van de baggerspecie moet doen om aan de acceptatiecriteria van de stortplaats te voldoen. Als de baggerspecie ex-situ is behandeld, dient de ontdoener voor de bemonstering uit te gaan van bestaande protocollen voor partijbemonsteringen.

In de vergunningen dient te worden vastgelegd dat de ontdoener moet aantonen dat het zandgehalte in de aangeboden partij baggerspecie kleiner is dan 60%. Dit betekent dat vastgelegd dient te worden dat de ontdoener kan volstaan met aan te tonen dat de korrelgroottefractie $> 63 \mu\text{m}$ ($= 100\% - [\% \text{ droge massa} < 63 \mu\text{m}]$), kleiner is dan 60%. De korrelgroottefractie $< 63 \mu\text{m}$, uitgedrukt op droge stof, dient te worden bepaald volgens NEN 5753. Hiermee wordt aangesloten bij de bestaande praktijk op de laboratoria en wordt voorkomen dat uitgebreide analyses op korrelgrootte dienen te worden uitgevoerd van evident niet-zandige baggerspecie, zoals baggerspecie uit klei- en veengebieden.

3 Beoordeling of sprake is van een uitzonderingssituatie

Hieronder is aangegeven op welke wijze met de verschillende uitzonderingssituaties in de Wm vergunningen dient te worden omgegaan.

3.1 Eenvoudige zandscheiding is niet mogelijk

Een uitzondering geldt voor baggerspecie waaruit met eenvoudige zandscheidings-technieken geen product kan of mag worden afgescheiden dat in het kader van het Bouwstoffenbesluit voor hergebruik als grond in aanmerking komt. De betreffende baggerspecie mag ook bij een zandgehalte groter dan of gelijk aan 60% worden gestort.

Verwerkers van baggerspecie kunnen hun kwaliteitssysteem laten certificeren op grond van de BRL SIKB 7500, "Bewerken van verontreinigde grond en baggerspecie". Door een gecertificeerde verwerker wordt baggerspecie alleen geaccepteerd als deze met een van de bewerkingsprocessen kan worden bewerkt tot grond die voor hergebruik binnen het kader van het Bouwstoffenbesluit in aanmerking komt. De huidige acceptatiecriteria voor onder meer de eenvoudige zandscheidingstechniek 'zandscheiding in een sedimentatiebekken' zijn uitgewerkt in het bij de BRL 7500 behorende SIKB-protocol 7511, "Zandscheiding, rijping en landfarming van baggerspecie".

Het SIKB-protocol geeft de huidige stand der techniek weer. Vanwege nieuwe inzichten of nieuwe technische ontwikkelingen kunnen aanpassingen van het SIKB-protocol plaatsvinden. BRL SIKB 7500 en SIKB-protocol zijn te downloaden vanaf de website www.sikb.nl. Een ingebonden versie is te bestellen bij SIKB, Postbus 420, 2800 AK Gouda, e-mail: info@sikb.nl, fax: 0182-540676.

In de Wm vergunningen dient te worden vastgelegd dat baggerspecie met een zandgehalte groter dan of gelijk aan 60% alleen voor stort in aanmerking komt als via onderzoek is aangetoond dat de baggerspecie door een gecertificeerde verwerker niet hoeft te worden geaccepteerd voor zandscheiding in een sedimentatiebekken. In de Wm vergunning dient voor de acceptatiecriteria van de gecertificeerde verwerker te worden verwezen naar SIKB-protocol 7511. Door deze verwijzing naar het SIKB-protocol worden tevens toekomstige nieuwe inzichten of technische ontwikkelingen rond eenvoudige zandscheiding in de Wm vergunning verankerd.

3.2 Baggerwerken kleiner dan 500 m³

De MVS geldt niet voor baggerwerken waarbij minder dan 500 m³ uit de waterbodem verwijderd dient te worden. De baggerspecie die bij dergelijke kleine baggerwerken vrijkomt mag ongeacht het zandgehalte worden gestort. Hiermee wordt voorkomen dat een onevenredig grote onderzoeksinspanning geleverd moet worden bij het oplossen van kleine nautische, waterhuishoudkundige of infrastructurele knelpunten.

In de Wm vergunning voor de stortplaats dienen de criteria te worden vastgelegd waaronder stort op grond van de geringe omvang van het baggerwerk kan plaatsvinden. Vastgelegd dient te worden dat de ontdoener gegevens dient te overleggen over de geografische ligging, de dikte van de te baggeren laag en het daaruit afgeleide te verwijderen volume. De ontdoener dient bovendien een op de markt gebracht bestek dan wel een opdracht aan de aannemer te overleggen waaruit de omvang van het baggerwerk blijkt. De stortplaatshouder kan met deze gegevens controleren of ter plaatse daadwerkelijk sprake is van een baggerwerk waarbij minder dan 500 m³ uit de waterbodem verwijderd dient te worden. De stortplaatshouder dient de aangeleverde gegevens te gebruiken om erop toe te zien dat niet sprake is van het opknippen van grotere baggerwerken in werken met een omvang kleiner dan 500 m³, teneinde voor stort in aanmerking te komen.

Bij uitvoering van een baggerwerk kan door technische onnauwkeurigheden meer baggerspecie worden verwijderd dan aan de aannemer was opgedragen. Verder wordt bij het baggeren meestal water meegemengd, met als gevolg dat bij de stortplaats een groter baggervolume wordt aangeleverd dan het volume dat uit de waterbodem is verwijderd. De daadwerkelijk gebaggerde en bij de stortplaats aangevoerde volumes zijn onder de MVS niet maatgevend bij de beoordeling of sprake is van een partij met een omvang van minder dan 500 m³.

3.3 Storten residu van zandscheiding

Onder de MVS mag het residu van zandscheiding van baggerspecie worden gestort zonder dat het zandgehalte is vastgesteld. Voorwaarde is dat het residu afkomstig is van een verwerker die aan kwaliteitseisen inzake verwerking voldoet. Om aan te tonen dat de zandscheiding aan kwaliteitseisen voldoet, kunnen verwerkers een kwaliteitssysteem ontwikkelen.

Het verdient aanbeveling in de vergunningen voor de stortplaats op te nemen dat het residu van zandscheiding door de stortplaats wordt geaccepteerd. Voorwaarde is dan dat het residu van de zandscheiding van baggerspecie afkomstig is van een verwerker met een erkend kwaliteitssysteem voor de verwerking van baggerspecie. Verwerkers kunnen hun kwaliteitssysteem laten certificeren volgens BRL 7500 en de bijbehorende SIKB-protocollen 7510 en 7511.

3.4 Storten in territoriale zee

Een deel van de baggerspecie wordt naar begrensde gebieden in de territoriale zee van Nederland afgevoerd. De berging van baggerspecie in een begrensd gebied verdient de voorkeur boven de verspreiding ervan in zee, om het terugspoelen van de baggerspecie tegen te gaan. De baggerspecie wordt weer zeebodem. De begrensde gebieden kunnen als een inrichting worden beschouwd, zodat een vergunning in het kader van de Wet milieubeheer vereist is.

De MVS geldt niet voor deze inrichtingen in de territoriale zee, hetgeen betekent dat het zandgehalte niet van invloed is op de mogelijkheden om baggerspecie in deze inrichtingen te storten.

3.5 Storten binnen projectgebied rivierverruimingsproject

De MVS geldt ook niet voor baggerspecie die is vrijgekomen bij een rivierverruimingsproject en die binnen de ruimtelijke begrenzing van het desbetreffende project wordt geborgen. Het betreft eenmalige projecten ter bescherming van het land tegen overstrooming door extra ruimte voor waterberging te creëren in verband met de verwachte veranderingen van het klimaat. Baggerspecie afkomstig uit deze projecten die elders wordt gestort valt wel onder de MVS evenals baggerspecie afkomstig van buiten het projectgebied die wordt gestort in een baggerspeciéstortplaats die is gelegen binnen het betreffende projectgebied.